

Оповідання, як мала епічна жанрова форма художньої літератури, має більші можливості для розвитку мовленнєвих умінь, адже воно виконує чотири основні усномовленнєві функції:

1. стимулюючу функцію, яка співвідноситься з прагматиконом студента-читача;
2. актуалізуючу функцію, яка співвідноситься з прагматиконом та тезаурусом студента-читача;
3. функцію еталона, яка співвідноситься з лексиконом студента-читача;
4. функцію ускладнення та поглиблення предметно логічного змісту мовлення студентів, яка співвідноситься з їх тезаурусом.

Таким чином, розглянуті ознаки оповідання дозволяють визначити цей жанр як основну тематику, мотиваційну базу для навчання дисусії студентів, що дозволяє зробити такі висновки:

1. В процесі читання художнього тексту реалізуються пізнавальні та комунікативні потреби, що спонукає студентів до мовленнєвої діяльності.
2. Художні твори є засобом безперервного створення та вдосконалення динамічних стереотипів в усномовленнєвих висловлювань студентів на основі прочитаного.
3. Такі характеристики художнього тексту, як логічність, послідовність, структурна чіткість, сприяють формуванню зв'язаного мовлення, що характеризується системністю та завершеністю висловлених думок.

Кривич Н. Ф., викладач,
кафедра української мови та літератури

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ

Інноваційний характер сучасного навчального процесу у вищій школі забезпечує не лише застосування комплексу навчальних методик. Насамперед він пов'язаний з переглядом підходів до самого набуття знань, розробленням нового стилю навчання.

Водночас зростання інтересу до вивчення української мови, іноземних мов супроводжується невирішеною проблемою формування соціокультурної компетенції студентів економічних спеціальностей, яка визначається спеціалістами (П. О. Бех, Л. В. Биркун, Л. В. Калініна та ін.) як уміння вибрати потрібний рівень мовного

етикету, доречний у конкретній ситуації спілкування. Аналіз наявних інноваційних технологій навчання рідної мови, іноземної мови студентів економічних спеціальностей свідчить, що представники російської методологічної школи навчання іноземних мов В. В. Сафонова та П. В. Сисоєв пропонують **контрастивно-порівняльну технологію** формування соціокультурної компетенції з опорою на культурологічний підхід до вивчення будь-якої мови. Ця технологія спирається на протиставлення рідної та чужих культур.

Чимало вітчизняних учених звертаються до технології **неперервної ділової гри**. Студенти самі придумують уявну фірму чи компанію, «засновують», «організують» її роботу й самі працюють у ній. Єдиний сюжет, що розвивається в такій грі від одного заняття до іншого, єдині персонажі створюють уявну життєву ситуацію, в якій студенти оволодівають і діловим стилем літературної мови, й бізнесовими навичками. Наприклад, навчаючи їх аналізувати науковий текст, можна організувати практичні (семінарські) заняття у формі гри: «Мовознавчий турнір» для ознайомлення з науковою термінологією фаху, «Аукціон знань», що допоможе з'ясувати значення економічних чи юридичних понять тощо.

Сучасна комп'ютерна техніка дає змогу використовувати **креативні інформаційні технології**. З усіх відомих видів креативних технологій (комп'ютерна графіка, мультимедіа, віртуальна реальність тощо) для формування мовної соціокультурної компетенції найбільш придатним є **гіпертекст**, тобто текст, наділений асоціативністю, що імітує людську думку. Виділені або підкреслені слова, фрази відкривають шляхи до певних частин документа або до інших документів, логічно з ним пов'язаних. Цей підхід стимулює тих, хто вивчає мову, самостійно «конструювати» власні знання, вміння, навички у діяльності, яка відтворює або моделює позамовну діяльність.

Такі форми роботи на заняттях, як робота в малих групах (підготовка презентацій, виконання творчих завдань) та командах, допомагають виявити особистісне ставлення студента до навчального матеріалу соціокультурного спрямування, сформувати загальні навички спілкування: повагу до співрозмовника, вміння аргументувати висловлювання, відстоювати власні погляди.

У написаних на тему «Інноваційні технології у вивченні української словесності в економічному закладі» есе студенти наголошують на тому, що в системі інноваційного навчання актуальності набуває особистий потенціал студента, його здатність бути

суб'єктом інноваційної діяльності, виявити лідерські здібності, підвищити відповідальність за виконання дорученої справи.

Отже, інноваційні технології — важливий спосіб подолання формалізму в навчанні, вони сприяють формуванню активної, творчої, гармонійно розвиненої особистості.

Лагодинський О. С., канд. пед. наук, доцент,
кафедра іноземних мов факультету
міжнародної економіки та менеджменту

АЛГОРИТМ СКЛАДАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У РЕЦЕПТИВНИХ ВИДАХ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Нині тести є найнадійнішими і найефективнішими засобами контролю рівнів володіння іноземними мовами у порівнянні з традиційними екзаменами в силу того, що тестування дає змогу більш об'єктивно оцінювати знання, навички і вміння за рахунок наявності чітко розроблених кількісних показників якості освіти; одночасно охоплює велику кількість тих, хто навчається; найбільше відповідає комунікативному підходу до викладання іноземних мов у всіх типах навчальних закладів, де основними об'єктами вивчення виступають види мовленнєвої діяльності — аудіювання, читання, письмо і говоріння.

Досвід найбільш тестово-орієнтованих країн світу (США, Велика Британія, Нідерланди та ін.) показує, що вони є і найзаможнішими в плані рівня життя населення. Такий збіг не є випадковим, адже застосування тестів сприятливо впливає на якість освіти, яка, в свою чергу, пов'язана з якістю управління, що створює передумови для підвищення якості життя населення.

Не зважаючи на велику кількість досліджень у галузі мовного тестування (В. А. Коккота, І. А. Цатурова, О. П. Петрашук, О. О. Молокович, Н. Ю. Гутарьова, С. Р. Балуюн, Т. Р. Шаповалова, L. Bachman, A. Palmer, A. Hughes, N. Underhill, J. Alderson, C. Clapham, D. Wall, T. McNamara та ін.), проблема методики тестування, а саме складання тестових завдань для контролю іноземної компетентності у рецептивних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні та читанні), залишилася поза увагою науковців.

Існує необхідність розробити алгоритм складання тестових завдань для контролю іноземної компетентності у рецептивних